

LACUL IANOVA - UN COLT DE RAI

Profesor coordonator: Romana Rogoveanu
Elevi: Milos Kasian, Mihai Alexandru, Negru Denisa, Vântu Ioana
Școala Gimnaziala Remetea Mare

Resursele naturale ale Pământului sunt esențiale pentru supraviețuirea și dezvoltarea populației umane. Unele dintre aceste resurse precum speciile și habitatele sunt finite. Odată ce acestea au fost epuizate sau distruse dispar pentru totdeauna. Altele cum ar fi aerul, apa și pădurile sunt regenerabile deși ne bazăm în general pe sistemele naturale ale Pământului să le creeze din nou, să le reînnoiască și să le purifice pentru noi.

Mediul natural, adică aerul, apa, solul și subsolul, formele de viață pe care aceste ecosisteme le creează și le susțin reprezintă imaginea cea mai comună pe care omul obișnuit și-o face atunci când vorbește despre mediul înconjurător. Însă, actualmente, mediul înconjurător apare ca o realitate pluridimensională care include nu numai mediul natural, ci și activitatea și creațiile omului, acesta ocupând o dublă poziție, și anume: de „component” al mediului și de „consumator/beneficiar” al acestuia. Conceptul actual de mediu înconjurător are un caracter dinamic, care caută să cunoască, să analizeze și să urmărească funcționarea sistemelor protejate în toată complexitatea lor.

Motivația alegerii temei

Tema proiectului a fost aleasă la sugestia elevilor, deoarece au dorit să organizăm o excursie la Ianova la baraj. Atunci au constatat că acest loc are nevoie de curățenie și amenajare, observând mai multe deșeuri. Zona este agreată atât de profesorii de la Școala Gimnazială Remetea Mare pentru organizarea de excursii didactice tematice pe parcursul întregului an, cele 4 anotimpuri, pentru studierea florei și faunei celor trei ecosisteme care se regăsesc în jurul barajului Ianova, pădure, lac și pășune cât și de numeroși pescari.

Lacul Ianova este situat între localitățile Ianova, Herneacova, Bencecul de sus, Recaș și Izvin, pe teritoriul administrativ al localității Ianova, la 22 km nord - est de municipiul Timișoara;

Satul Ianova ține de comuna Remetea Mare. Spre deosebire de localitatea Remetea Mare, aflată pe drumul european intens circulat, Ianova înseamnă o localitate cochetă între dealuri, în apropierea pădurii. Atractivitatea îi este sporită de un baraj și un lac de acumulare, devenit în prezent raiul celor împătimiți de pescuit.

Biodiversitatea diversificată a zonei reprezentată de flora și fauna locală este un alt motiv care a dus la alegerea temei.

Lacul cu împrejurimile sale constituie o vastă zonă în care se pot desfășura activități recreative și sportive.

Asigurarea unei calități corespunzătoare a mediului, protejarea lui ca necesitate a supraviețuirii și progresului reprezintă o problemă de interes major și de certă actualitate pentru evoluția socială.

Conținutul științific

Comuna Remetea Mare se situează în centrul județului Timiș, la 12 km est de municipiul Timișoara. Este străbătut de drumul național DN 6(E70) și de canalul Comuna Remetea Mare cuprinde localitățile Remetea Mare și Ianova. Distanța între localitățile Remetea Mare și Ianova este de 7 km.

Ianova este printre cele mai vechi localități din Banat și, ca multe alte localități din împrejurimi, a fost atestată documentar pentru prima dată la 1332-1337, în documentele de dijă papală. În aceste documente apare cu numele Ilyno și Ienev. De-a lungul Evului Mediu a fost locuită și stăpânită de diferiți

nobili locali, după cum o atestă numeroasele documente feudale de schimbare a proprietății. La Ianova se găsesc ruinele unei fortificații medievale care datează din secolele XIV - XVI și se situează în sudul satului, în locul numit „cetatea turcească” Tot în perioada Evului Mediu, între Ianova și Remetea Mare a existat o localitate numită Saswar sau Solymosfalu.

În timpul ocupației otomane a fost locuită, căci la 1690 apare menționată cu numele Jenovo. După cucerirea Banatului de către austrieci, s-a realizat harta contelui Mercy din 1723-1725, pe care se găsește și Ianova, locuită de români. Deja la 1761 avea numele de Ianova, dar la 1893 i-a fost schimbat numele în Margitfalva, în cinstea proprietarei satului, Margareta, soția lui Ștefan Karolyi. Mai târziu s-a mai numit și Temesjeno.

Pe la jumătatea secolului XIX, pe când Ianova era deținută de familia Csekonics, a avut loc și o acțiune de colonizare a satului cu germani și maghiari. În anul 1968 a fost încorporată la comuna Remetea Mare, alături de satele Bucovăț și Bazoșu Nou.

Situl arheologic de la Ianova se află la 2 km NE de biserica ortodoxă din Ianova; la 5,3 km NNV de biserica ortodoxă din Izvin; la 5,95 km VSV de biserica ortodoxă din Herneacova și la 370 m NV de versantul drept al Pârâului Gherteamoș.

Obiectivul arheologic este amplasat pe un bot de terasă foarte bine reliefat în teren și generat de confluența unui ogaș torențial, fără nume, cu versantul drept al Pârâului Gherteamoș (numit în acest sector "Valea Herneacova"). Suprafața terenului domină cu cca. 6-7 m albia majoră, inundabilă și mlăștinoasă, a pârâului menționat mai sus, iar pe latura de V este delimitat de valea ogașului torențial, actualmente regularizată și aplatizată. Poziția este una deosebit de favorabilă, atât din punct de vedere al habitatului (ferit de inundații și cu surse de apă în apropiere), cât și strategic (o largă vizibilitate asupra Văii Herneacova, străbătute de Pârâul Băcin). Descoperitor Liviu Măruia, Adrian Cântar, Alin Jitătrel, Mihaela Vasile, Tiberiu Tarcea, Data descoperirii anul 2007, Suprafața sitului 5 ha.

Lacul Ianova este situat între localitățile Ianova, Herneacova, Bencecul de sus, Recaș și Izvin, pe teritoriul administrativ al localității Ianova, la 22 km nord - est de municipiul Timișoara.

Lacul de acumulare Ianova face parte din Bazinul Hidrografic Bega, pe cursul de apă Gherteamoș la 3,5 km în amonte de localitatea Ianova. Lacul de acumulare a fost dat în exploatare în anul 1970 funcționând cu retenție nepermanentă (cu rol de atenuare a viiturilor și combatere a inundațiilor în bazinul situat în aval de baraj) În anul 1974 devine cu retenție permanentă.

Sursa de alimentare cu apa pentru amenajarea piscicolă o constituie pârâul Gherteamoș și stratul freatic ce se interferează .

Suprafața amenajării piscicole este de 50 Ha cu o adâncime ce variază între 0,50 m la mal și 7,50 m la baraj. Este un lac de acumulare permanentă și are o suprafața de recepție a bazinului 68,2 km²

Barajul Ianova este un baraj executat din pământ de tip omogen ,având o înălțime de 8,75 m și o lungime a frontului de baraj de 420 m.

Accesul se face cu autoturismul pe DN 6 Lugoj - Timișoara până în localitatea Remetea Mare, apoi stânga pe DC 62, iar în centru localității dreapta spre lac.

Biodiversitatea lacului Ianova este reprezentată de o vegetație specifică zonelor umede fiind formată din stuf , rogoz, papura, pipirig și salcie.

Fauna este reprezentată de amfibieni, pești, reptile specifice zonelor umede precum cum ar fi broasca de lac, șarpele de apă, caras, roșioara, plătică, știucă, crap.

Biodiversitatea zonei este bogată fiind reprezentată de apă, pădure, pășune și terenuri agricole. Toate acestea la un loc creează un areal propice dezvoltării turistice a zonei.

Suprafața mare a lacului i-l face un punct de atracție pentru atât pentru pescarii din zona cât și pe cei pasionați de natură și aer curat.

Pădurea, aurul verde al Terrei și spațiul al comuniunii om-natură, reprezintă o componentă vitală în menținerea echilibrului ecologic, predispunând de varietatea elementelor specifice biotopului și biocenozelor. Vegetația forestieră din jurul lacului de acumulare este reprezentată de pădurea de foioase care asigură existența unei comunități de viețuitoare caracteristice acestora. Pădurile de foioase au în

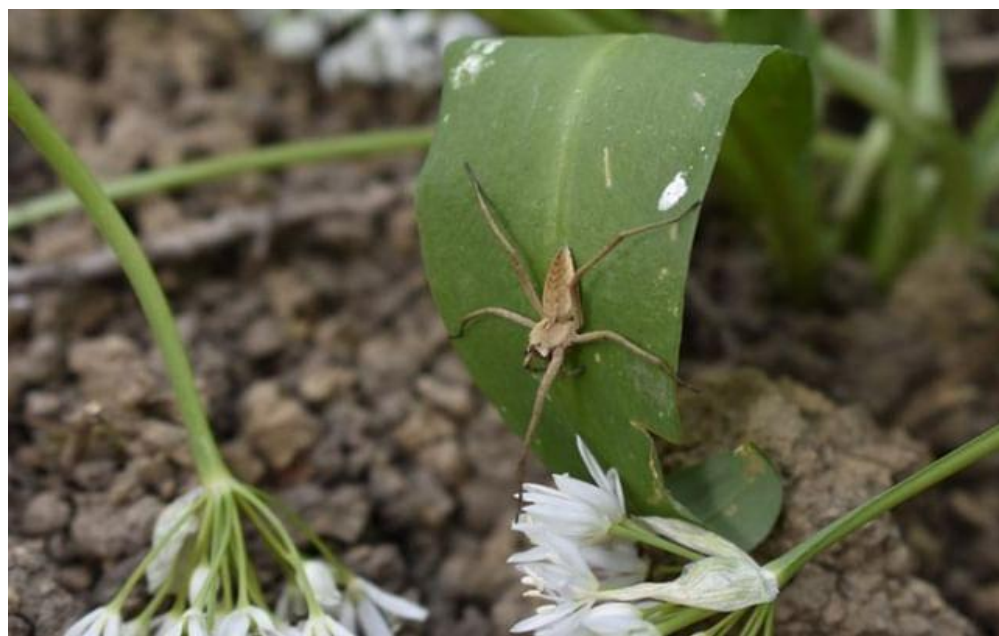
componentă copaci cu frunze căzătoare (din cauza opririi fotosintezei) care prezintă unele adaptări la mediu precum: suprafața mare a frunzișului, creșterea mare în înălțime, trunchiul bine ancorat în sol printr-un sistem complex de rădăcini și longevitatea ridicată (ajung până la 1000 de ani). Se recunosc în jur de 2000 de specii, grupate în arbuști și arbori: arbuști: măceșul, păducelul, socul, lemnul câinesc, murul, alunul, cornul etc. arbori: salcia, teiul, castanul, mesteacănul, aninul, plopul, frasinul, stejarul, fagul, arțarul.

Ca orice alt tip de ecosistem și această pădure de foioase este bogată în animale cum ar fi: căprioara, veverițe, mistreț, lup, mierla, pițigoii, ciocănitoarea, cuc.

Astfel, putem afirma că pădurea, prin diversitatea ei reprezintă mijlocul de menținere al echilibrului termic, al precipitațiilor și al rugozității pământului, de micșorare a vitezei vântului și de

suprimare a inundațiilor, îmbogățind atmosfera cu oxigen prin procesul de fotosinteza al plantelor , astfel contribuind la menținerea vieții. Datorita acestor trăsături, i se motivează denumirile de „componenta elementara in menținerea echilibrului ecologic” si de „aur verde” , in același timp relevând-se dependenta omului de acest spațiu vegetal.

Amenajarea zonei lacului Ianova a început prin amplasarea unor coșuri pentru colectat gunoiul. Mai târziu a fost amenajat drumul de acces prin așternerea de material concasat si compactat de către Primăria Remetea Mare. Ulterior a fost amenajat un punct de observare/ foisor unde turiști pot sa observe in liniște

frumusețile zonei. A mai fost amenajată o zona pentru iubitorii de picnic, unde pot sa pregătească grătare la iarba verde.

Propuneri

Având în vedere ca zona este des vizitată de copii din Ianova cât și de cei din comuna Remetea Mare, propunem administrației locale o serie de măsuri care să aducă un beneficiu atât mediului cât și locuitorilor din zona.

În acest sens înaintăm o scrisoare d-lui Primar:

Stimate Domnule Primar

Echipa elevilor de la Școala Gimnazială Remetea Mare care participă la concursul de proiecte de mediu „ECOLOGICA” organizat de Inspectoratul Școlar Județean Timiș constatând efectele poluării mediului ce și-au făcut apariția și în comunitatea noastră, la Ianova, ne-am hotărât să mergem să curățăm și să amenajăm acest spațiu venind astfel în sprijinul comunității.

În acest sens vă invităm să vă alăturați inițiativei elevilor și să ne susțineți în demersul nostru.

Va mulțumim

**Cu stima
Director
Cepeha Mihaela**

Propunem următoarele măsuri pentru amenajarea spațiului:

- Amplasarea unui panou de informare cu descrierea zonei turistice și a regulilor de bună conduită ecologică,
- Verificarea și înlocuirea coșurilor de gunoi deteriorate,
- Marcarea unor trasee pentru biciclete prin pădure,
- Curățirea spațiului de vegetație și reziduurile menajere,
- Repararea pontonului,
- Amplasarea unor stâlpi de iluminat cu panouri solare.

Echipa dorește să dea un exemplu de spirit ecologic atât în rândul elevilor cât și a comunității locale, prin conștientizarea importanței protecției mediului în comunitatea din care fac parte.

Astfel ei au propus o serie de măsuri ce pot fi urmate

Codul de bune practici ecologice

Aruncați deșeurile doar în locuri special amenajate,
Păstrați locurile de popas curate,
Nu faceți focul în apropierea pădurii,
Nu rupeți și nu distrugeți copacii,
Nu aruncați deșeuri toxice în apă,
Nu distrugeți cuiburile de păsări,
Nu distrugeți plantele și nu deranjați animalele sălbatice.

Concluzii

Întrebările elevilor referitoare la acest proiect, la acțiunile ce urmau să le desfășoare au generat o atmosferă destinsă, entuziasm dar și o oportunitate de a afla mai multe lucruri despre natură, despre mediul înconjurător pe care l-au văzut de atâtea ori fără să-și pună însă problema importanței sănătății acestuia.

Riscurile îmbolnăvirii atât a oamenilor cât și a animalelor cu diverse substanțe formate prin descompunerea deșeurilor, prin poluarea apei le-a fost explicată elevilor. Li s-a explicat cât de periculoase sunt deșeurile cum ar fi pungile, peturile, sticlele, dozele de aluminiu lăsate împrăștiate pentru animale sălbatice, deoarece acestea le pot înghiți și vor muri, astfel va fi distrus ecosistemul. Atât copii cât și restul comunității locale trebuie să înțeleagă că natura și omul sunt noțiuni inseparabile, că mediul cu toate componentele sale dezvoltă și întreține viața omului și că acesta trebuie să păstreze un echilibru în spațiul în care trăiește.

Echipa își ia angajamentul că în perioada următoare să împartă material informativ despre ”Codul de bune practici ecologice” atât în școală în rândul elevilor cât și în rândul comunității locale prin intermediul site-ului primăriei

Natura trebuie păstrată și nu dominată pentru a ne putea bucura de toate avantajele ei.

Prin acest proiect elevii au descoperit natura în toată splendoarea ei pe parcursul tuturor anotimpurilor, nu numai ca un spectacol ci ca un laborator continuu și veșnic al vieții cunoscându-i tainele, astfel au ajuns să înțeleagă că :

„Dacă nu vom gospodări cu înțelepciune rezervele planetei și nu vom ocroti natura vom rămâne singuri pe o planetă pustie.” Ștefan Milcu

Bibliografie:

- Ciascai L., Marchis I. 2008 – Educatia interculturala si multimedia, Cluj-Napoca;
- Popescu M, Ion G. si Stan P. 2006 – Viitorul educatiei sau educatia viitorului, Bucuresti
- www.remeteamaretimis.ro
- www.tion.ro
- www.ran.cimec.ro